

MANICHEJCI

RUDOLF STEINER

GA 93

Táto prednáška bola upravená v roku 1996 JW Haslettom zo strojopisu neznámeho pôvodu. Táto prednáška je zároveň 6. z 20. prednáškového cyklu s názvom The Temple Legend: Lecture VI: Manicheism .

11. novembra 1904, Berlín

Skôr ako človek pochopí slobodomurárstvo, musí študovať pôvodné duchovné prúdy, s ktorými je spojené. Ešte dôležitejším duchovným prúdom ako u rosekruciánov bol manicheizmus. S tým je spojený Faustov problém. Manicheanizmus založil Mánes asi v treťom storočí po Kristovi a jeho veľkým odporcom bol Augustín. Manicheizmus pochádzal z oblasti ležiacej vo východnej časti Malej Ázie, ktorej vládli králi západnej Ázie. Manicheanizmus založil mocný duchovný prúd, ku ktorému patrili aj stredovekí albigénci, valdenčania a katari, neskôr Rád templárov a prostredníctvom mimoriadneho zreťazenia vzťahov aj slobodomurárstvo. Slobodomurárstvo sem skutočne patrí, napriek tomu, že sa zjednotilo s rosekruciánmi.

Tradícia je takáto: V západnej Ázii žil obchodník, ktorý bol mimoriadne učený. Bol autorom štyroch diel: (1) Tajomstvá, (2) Listy, (3) Evanjelium a (4) Thesaurus. Tradícia hovorí, že po smrti zanechal spisy svojej vdove, ktorá bola Peržanka. Raz vykúpila otroka menom Manes a bol nazvaný ‚Syn vdovy‘. Jeho nasledovníci sa nazývali ‚Synovia vdovy‘. Mánes sa označil za ‚Paracleta‘ alebo ‚Ducha Svätého‘, ktorý Kristus prisľúbil ľuďstvu – to je ako inkarnácia Ducha Svätého, iba jeho reinkarnácia. Učenie, ktoré hlásal, napadol Augustín, keď sa stal členom katolíckej cirkvi. Prezentoval názory katolicizmu v protiklade k manichejskému učeniu, čím urobil osobnosť, ktorú nazýva ‚Faustus‘, zástancom manichejstva. Zvyčajne sa predpokladá, že rôzne koncepcie zla, ktoré má manicheizmus, sú to, čo ho odlišuje od západného kresťanstva. Predpokladá sa, že manicheizmus učil, že zlo je večné, ako dobro,

že neexistuje vzkriesenie a že zlo nemá koniec, že má rovnaký pôvod ako dobro a je bez začiatku, a teda bez konca.

Vec budeme skúmať podľa tradície, ktorá má pochádzať od samotného Mánesa. V legende o manicheizme máme východisko pre toto skúmanie. Je to Chrámová legenda. Všetky tieto duchovné prúdy sa prejavili ezotericky prostredníctvom legiend. Legenda o Mánesovi je legenda zaoberajúca sa nadrozumovými pravdami, mocná kozmická legenda. Duchovia temnoty chceli zaútočiť na kráľovstvo svetla. Pre útok prišli k jeho hraniciam. Nič sa im však nepodarilo dosiahnuť. Teraz ich malo potrestať Kráľovstvo Svetla. Ale v Kráľovstve Svetla je len dobro. Démoni temnoty teda mohli byť potrestaní len dobrom. Preto duchovia Kráľovstva Svetla vzali časť svojho vlastného kráľovstva a primiešali ho do Kráľovstva Temnoty. Tým kvások, takpovediac prišiel do Kráľovstva temnoty a vznikol akýsi vír. Vošla do nej smrť, čím sa pohltila. Teraz v sebe nieslo semeno svojho vlastného zničenia. Z Kráľovstva Svetla potom povstal Archetypálny Človek, ľudská rasa, ktorá sa musí zmiešať s Kráľovstvom Temnoty a prekonať ho.

Hlboká a hlboká myšlienka, ktorá je tu obsiahnutá, je nasledujúca: temnota musí byť prekonaná prostredníctvom Kráľovstva svetla, prostredníctvom zmiešania dobra so zlom, aby bolo zlo vykúpené, ale nie trestom. Základom toho je aj koncepcia teozofie, totiž že zlo je len predčasným dobrom. Napríklad výborná klavírna technika je dobrá, ale ak by ju chcel exekútor vytláčať na klavíri v koncertnej sále, tam by to bolo zlo. To, čo je dnes bezpochyby zlé, muselo byť vo svojom vlastnom čase dobrom. Vedúce sily lemurskej epochy by v neskoršej epoche pôsobili zlo, ak by boli vtedy stále zmiešané v evolúcii. V starovekých epochách, v Atlantíde a Lemúrii, bolo všetko poznanie čiastočne ovplyvnené tým, čo stojí nad človekom. Až v našej vlastnej epoche ľudia dozreli do štádia, keď majú ako bratov ľudské bytosti, ktoré prešli všetkými štádiami od polovice Lemuriánskej rasy. V Piatej koreňovej rase sa vedenie duše zhora stiahne a nechá ju, aby sa vydala vlastnou cestou. V ezoterike sa duša nazývala Matka alebo Isis. Otec bol Inštruktor alebo Osiris, ktorý predstavoval vliedajúce Božstvo. On je Odhaliteľ. Duša počne alebo prijme. Duša je Matka. Počas piatej koreňovej rasy sa Otec stiahne. Potom duša ovdoví, stane sa vdovou. Duša, ktorá sa neskôr úplne osamostatní, je označená Mánesom, božským oplodňovačom, ako vdova. Potom sa Mánes označuje za Syna, On je ten, kto pripravuje dušu, aby sa stala nezávislou. Všetko, čo od neho pochádza, je volaním k Božsko-duchovnému Svetlu duše, vzburou duše proti všetkému, čo nepochádza z duše samotnej. „Musíte vyzliecť všetko, čo je vonkajším zjavením, všetko, čo vám vonkajšia autorita odovzdala. Potom musíš dozrieť, aby si videl svoju vlastnú dušu.“

Augustín, naopak, presadzoval zásadu: neveril by som v pravdu evanjelia, pokiaľ by ma k tomu neprinútila autorita katolíckej cirkvi.

Ale Faust hovorí: "Učenie prijmem len v slobode." To je prezentované exotericky vo Faustovej ságe. Luther je pokračovateľom princípu autority. Faust sa naopak opiera o vnútorné duchovné svetlo duše. Luther hodí kalamár na Diablovu hlavu. Faust uzatvára zmluvu so Zlom.

Z Kráľovstva Svetla je do Kráľovstva Temnoty poslaná iskra, aby skrze ňu bola temnota vykúpená, aby bolo zlo premožené jemnosťou (*Mierny*). Musíme vysvetliť sútok života a formy zo spolupráce Dobra a Zla. Život sa stáva formou nájdením opozície. Nevyjadruje sa naraz vo forme. Len zväzťe, ako sa život ponáhľa z formy do formy. Život vytvoril ľaliu, potom Život prekoná Formu a prejde do semena, z ktorého sa zrodí nová forma. Život je beztvárny, mohol by (nie?) žiť svoju vlastnú prirodzenosť v sebe. Život je všade. Obmedzená forma je prekážkou. Neexistovali by žiadne formy, keby Život nebol blokovaný a zatknutý vo svojich silách, ktoré prúdia všetkými smermi. Forma vyrastá práve z toho, čo sa vo vyšších štádiách javí ako putá. Život, ktorý pulzuje v Katolíckej cirkvi, je kresťanský život. (Od čias sv. Augustína až do 15. storočia.) Život v ňom je kresťanstvo. Tento pulzujúci Život sa objavuje znova a znova. (Ako napríklad v kresťanských mystikoch.) Forma nie je nič iné ako Život starej Rímskej ríše. To, čo bolo prvou republikou a potom impériom, čo vtedy žilo vo svojom vonkajšom vzhľade ako Rímsky štát, odovzdalo svoj život forme. (Staré úrady štátu pokračovali ďalej cez biskupov a presbyterov.) Nový život je naliaty do starej formy. To, čo bolo predtým Životom, sa neskôr stane Formou pre nový život.) Nový Život je naliaty do starej Formy. To, čo bolo predtým Životom, sa neskôr stane Formou pre nový život.) Nový Život je naliaty do starej Formy. To, čo bolo predtým Životom, sa neskôr stane Formou pre nový život.

Fruktifikácia Manes je dnes Životom ľudí. Forma je to, čo prišlo, ako semienko, z lunárnej epochy. V tej epoche bola evolúcia Životom ľudí. Toto je jeho vonkajší obal, jeho forma. V sútoky Života a Formy sa súčasne dáva aj to druhé. Dobro skoršieho veku sa spája s Dobrom novšieho veku. To zároveň dáva možnosť materiálneho prejavu, možnosť prejavenej existencie. To je doktrína manicheizmu.

Aký je význam výroku Mánesa, že je Utešiteľom, Duchom Svätým, Synom vdovy? Znamená to, že sa pripraví na tú epochu, v ktorej budú muži Šiestej Rasy vedení sami, svetlom svojich duší. Manes vytvorí prekrývajúci sa prúd, prúd, ktorý ide ďalej ako prúd rosekruciánov. Prúd Mánes prechádza k šiestej koreňovej rase, ktorá sa pripravovala od založenia kresťanstva. Kresťanstvo sa objaví vo svojej zdokonalenej forme v šiestej koreňovej rase.

Život ako taký prekonáva každú formu. Propaguje sa prostredníctvom kresťanstva a žije vo všetkých formách a vyznaniach. Kto hľadá kresťanský život, nájde ho. Vytvára Formy a rozbíja Formy. Okrem toho však musí byť pripravený formulár pre Kresťanský život šiestej koreňovej rasy. Množstvo ľudských bytostí sa musí sformovať do organizácie, formy, v ktorej môže kresťanstvo šiestej koreňovej rasy nájsť svoje miesto. Táto forma, táto vonkajšia forma spoločnosti musí vychádzať z hŕstky mužov, ktorých pripravuje Manes. Toto je komunita, ktorú Manes pripravuje. Preto prvou snahou manicheizmu je formovať vonkajší život v jeho čistej forme. Preto manicheizmus kládol taký veľký dôraz na čistotu. Katari boli sektou, ktorá vyzerala ako meteor. Dali si toto meno, Cathari, pretože Cathari znamená „Čistí“. “ Boli to ľudské bytosti, ktoré sa museli udržiavať čisté vo svojom spôsobe života a vo svojich morálnych vzťahoch. V manicheizme to bola menej otázka kultivácie života, ale skôr kultivácie vonkajšej formy života pre šiestu koreňovú rasu. V tejto šiestej koreňovej rase budú dobro a zlo tvoriť oveľa väčší kontrast ako dnes. To, čo sa objaví v Piatom kole pre celé ľudstvo, tj že fyziognómia bude priamym vyjadrením toho, čo v človeku vytvorila karma, tak v Šiestej Rase sa objaví Zlo, najmä v Duchovnom. Budú muži, ktorí budú mocní v láske a добрote. Ale bude tu aj zlo ako nálada a dispozícia (nebola to ani tak otázka kultivácie života, ale skôr kultivácie vonkajšej formy života pre šiestu koreňovú rasu. V tejto šiestej koreňovej rase budú dobro a zlo tvoriť oveľa väčší kontrast ako dnes. To, čo sa objaví v Piatom kole pre celé ľudstvo, tj že fyziognómia bude priamym vyjadrením toho, čo v človeku vytvorila karma, tak v Šiestej Rase sa objaví Zlo, najmä v Duchovnom. Budú muži, ktorí budú mocní v láske a добрote. Ale bude tu aj zlo ako nálada a dispozícia (nebola to ani tak otázka kultivácie života, ale skôr kultivácie vonkajšej formy života pre šiestu koreňovú rasu. V tejto šiestej koreňovej rase budú dobro a zlo tvoriť oveľa väčší kontrast ako dnes. To, čo sa objaví v Piatom kole pre celé ľudstvo, tj že fyziognómia bude priamym vyjadrením toho, čo v človeku vytvorila karma, tak v Šiestej Rase sa objaví Zlo, najmä v Duchovnom. Budú muži, ktorí budú mocní v láske a добрote. Ale bude tu aj zlo ako nálada a dispozícia (že fyziognómia bude priamym vyjadrením toho, čo karma vytvorila v človeku, takže v šiestej koreňovej rase sa objaví zlo, najmä v duchovnom. Budú muži, ktorí budú mocní v láske a добрote. Ale bude tu aj zlo ako nálada a dispozícia (že fyziognómia bude priamym vyjadrením toho, čo karma vytvorila v človeku, takže v šiestej koreňovej rase sa objaví zlo, najmä v duchovnom. Budú muži, ktorí budú mocní v láske a добрote. Ale bude tu aj zlo ako nálada a dispozícia (*Gesinnung*) bez akéhokoľvek krytu, v rámci veľkého počtu ľudských bytostí. Budú vychvalovať Zlo. V mnohých geniálnych

mužoch prebleskujú tušenie o Zle v šiestej koreňovej rase. (Nietzscheho Blond Beast je predzvesťou tohto zla v šiestej základnej rase.) Úlohou šiestej základnej rasy je vtiahnuť zlo opäť do seba prostredníctvom jemnosti (*Milde*). V tých, ktorí sú nasledníkmi Synov vdovy, bude žiť nedotknuteľná zásada, že Zlo musí byť premožené miernosťou. To je úlohou manichejského duchovného prúdu. Objavuje sa vo formách, ktoré si mnohí môžu spomenúť a netreba ich spomínať. Musí sa prejavíť vo formovaní spoločenstva, ktoré má šíriť predovšetkým: Mier, Lásku a neodporovať voči Zlu. Musí vytvoriť formu pre život, ktorý má prísť neskôr.

Augustín vypracoval Podobu katolíckej cirkvi. Bola to Forma pre súčasnosť a musela byť tým najenergiejším protivníkom Formy pre budúcnosť. Augustín, stavajúci Formu pre súčasnosť, Faustus usilujúci sa pripraviť v človeku zmysel pre Formu budúcnosti – to bol kontrast v treťom a štvrtom storočí po Kristovi. Je tam stále. Prejavuje sa neskôr, opäť upravený a zmiernený, v dvoch prúdoch augustinianizmu a manicheizmu. Všetci, ktorí vedú konflikt na jednej strane, si uvedomujú, že vedú vojnu. Ale tí, ktorí ako Manes bojujú na druhej strane, si to nie všetci uvedomujú. Uvedomuje si to iba vedúci hnutia. Tak sú postavené proti sebe: jezuitizmus (augustinizmus) a slobodomurárstvo (manicheizmus).